

Toets flora en fauna

Achterste Groes 16 te Heesch

Datum : 7 juli 2020
Projectnummer : P20-0236
Opdrachtgever : Pouderoyen Compagnons
Veldwerk : I. Lustenhouwer
Opgesteld door : M.A. den Otter
Kwaliteitscontrole : N. Arts-Smits

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Een initiatiefnemer is voornemens op het perceel aan Achterste Groes 16 te Heesch twee bijgebouwen te slopen. Door middel van de toets flora en fauna wordt in beeld gebracht of de werkzaamheden strijdigheid opleveren met de Wet natuurbescherming en hoe eventuele strijdigheid met deze wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de soortlijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de (kleinschalige) aard van de voorgenomen werkzaamheden en de ligging van het plangebied worden negatieve effecten op beschermde gebieden en houtopstanden niet verwacht. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden in deze rapportage daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal

oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 Wnb;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 Wnb;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 Wnb.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;

- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

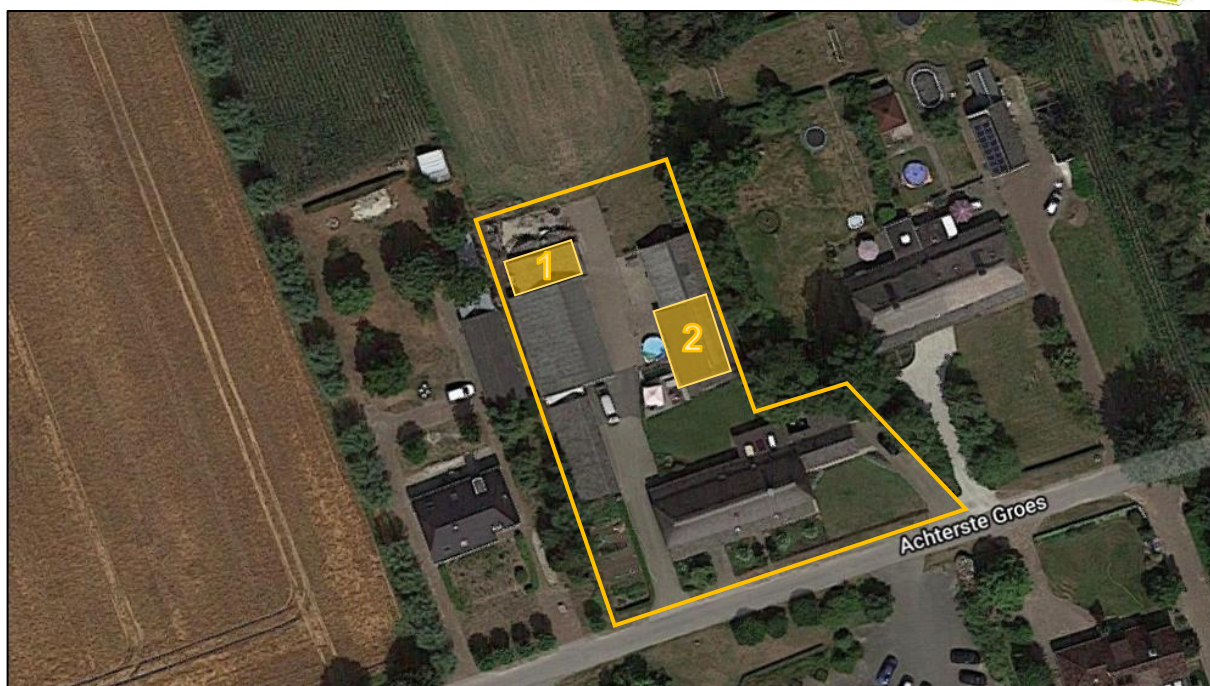
3 Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit een woonhuis met een tuin en een aantal bijgebouwen aan Achterste Groes 16, ten westen van de bebouwde kom van Heesch. De voorgenomen plannen zijn het slopen van twee van de bijgebouwen, zie figuur 2.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Figuur 2, op de volgende pagina, toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op pagina's 4 en 5 staan enkele foto's van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (gele lijn) en de te slopen gebouwen (geel gearceerd) (bron: Google Maps)

Foto 1. Noordzijde van gebouw 1

Foto 2. Westzijde van gebouw 1

Foto 3. Binnenkant van gebouw 1

Foto 4. Binnenkant van gebouw 1

Foto 5. Noordelijke deel van gebouw 2, overkapping

Foto 6. Zuidelijke deel van gebouw 2

Foto 7. Binnenkant van overkapping gebouw 2

Foto 8. Binnenkant gebouw 2

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige habitats opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is tijdens het veldbezoek het plangebied onderzocht op het voorkomen van invasieve exoten.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd heeft plaatsgevonden op 30 juni 2020 in de avond onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, regenachtig, windkracht 3 en circa 16 °C.

4.1 Flora

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde plantensoorten zijn waargenomen. Het plangebied bestaat uit een onderhouden tuin, verharding en bebouwing. Het voorkomen van beschermde planten in het plangebied is uitgesloten door het ontbreken van geschikte habitats.

4.2 Amfibieën

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen 1 kilometer afstand van het plangebied gewone pad (§3.3 Wnb) is waargenomen. Op een afstand van 1 tot 2,5 kilometer van het plangebied zijn bruine kikker en kleine watersalamander (beide §3.3 Wnb) waargenomen.

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor geen geschikt voortplantingshabitat voor amfibieën. De tuin in het plangebied kan wel dienen als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische amfibiesoorten. Gewone pad en bruine kikker kunnen zich verschuilen tussen vegetatie, opgeslagen materialen en ingegraven in de grond. Mogelijk gebruiken gewone pad en bruine kikker de tuin en de overkapping van gebouw 2 incidenteel als schuilplaats. Het dichte deel van gebouw 2 en gebouw 1 zijn voor amfibieën niet toegankelijk.

Effectbeoordeling

Bij het slopen van gebouw 2 kunnen verscholen individuen van gewone pad en bruine kikker worden verstoord en mogelijk verwond. In de omgeving van het plangebied en in het plangebied zelf blijft voldoende geschikt leefgebied voor bruine kikker en gewone pad aanwezig.

Mitigerende maatregelen

Voor bruine kikker en gewone pad geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en opgeslagen materialen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

4.3 Reptielen

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van 1 tot 2,5 kilometer van het plangebied levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) is waargenomen.

Het plangebied biedt voor reptielen geen geschikt habitat. Reptielen komen met name voor in heide, veengebieden, bossen en struwelen. Het voorkomen van reptielen in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn roodborst, merel en vink in het plangebied waargenomen. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, slechtvalk en sperwer (alle §3.1 Wnb).

In het plangebied zijn geen nesten van vogels of andere sporen van vogels, zoals veren en braakballen aangetroffen. De twee bijgebouwen bieden voor gebouwbewonende vogelsoorten geen geschikte nestgelegenheid. Voor huismus ontbreekt het aan geschikte ruimte onder de dakplaten door

het ontbreken van dakbeschot. Voor gierzwaluw zijn de gebouwen te laag, deze vogels hebben veel ruimte nodig bij het uitvliegen. Van uilen zijn geen sporen aangetroffen, zoals krijstreden, braakballen of veren. Daarnaast zijn geen geschikte locaties aanwezig waar uilen uit het zicht een nest kunnen hebben vanwege het ontbreken van dakbeschot. De aanwezigheid van (jaarrond beschermde) vogelnesten in de te slopen bijgebouwen is derhalve uitgesloten.

In de heggen, struiken en bomen in het plangebied en op de perceelgrenzen kunnen wel vogelnesten aanwezig zijn, hier vinden echter geen werkzaamheden plaats. Tevens kan het plangebied worden gebruikt als foerageergebied door vogels, de sloopwerkzaamheden hebben hierop geen effect.

Effectbeoordeling

De sloopwerkzaamheden hebben geen negatief effect op broedende vogels, vogelnesten en het foerageergebied van vogels.

4.5 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek (NDFF en Korsten & Regelink, 2010) blijkt dat in de wijde omgeving van het plangebied de volgende vleermuizen voorkomen: baardvleermuis, franjestraat, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (§3.2 Wnb).

In de twee bijgebouwen zijn voor vleermuizen geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig door het ontbreken van dakbeschot, spouwmuren en andere openingen en kieren in daken en muren. Het plangebied kan door vleermuizen worden gebruikt als foerageergebied. In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig, zoals laanbomen en watergangen die kunnen dienen als belangrijke vliegroute.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden, het slopen van de twee bijgebouwen, hebben geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen. In het plangebied en in de directe omgeving blijft voldoende even geschikt foerageergebied voor vleermuizen aanwezig.

Overige zoogdieren

Uit het bronnenonderzoek (NDFF) blijkt dat binnen 1 kilometer van het plangebied de volgende zoogdieren zijn waargenomen: algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, das, hermelijn, konijn, ree en vos (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van 1 tot 2, 5 kilometer van het plangebied zijn bunzing, eekhoorn, egel, haas, steenmarter en wezel (alle §3.3 Wnb) waargenomen. Op een afstand van 2,5 tot 5 kilometer van het plangebied zijn damhert, wild zwijn (beide §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb) waargenomen.

Het plangebied kan leefgebied vormen voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel. Mogelijk zijn in de tuin en tussen opgeslagen materialen verblijfplaatsen aanwezig van muizen en egel. Voor de overige grondgebonden zoogdieren biedt het plangebied door de ligging en huidige inrichting geen geschikt habitat. Mogelijk doorkruisen vos en steenmarter incidenteel het plangebied. Deze soorten hebben een groot territorium, het plangebied biedt geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor deze soort. In de te slopen schuren is geen verblijfplaats van steenmarter aanwezig.

Effectbeoordeling

Bij het slopen van gebouw 2 kunnen verscholen muizensoorten en egel worden verstoord en mogelijk verwond. In de omgeving van het plangebied en in het plangebied zelf blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor algemene muizensoorten en egel.

Mitigerende maatregelen

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.3. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en opgeslagen materialen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. Eventueel aangetroffen egels worden voorzichtig verplaatst naar een veilige, geschikte locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

4.6 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte habitats ontbreken voor beschermde soorten vissen, dagvlinders, libellen, weekdieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

Uit het veld- en literatuuronderzoek is gebleken dat in het plangebied de aanwezigheid van beschermde soorten planten, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, weekdieren en kevers kan worden uitgesloten.

- + Bruine kikker, gewone pad, algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel kunnen het plangebied gebruiken als land- en overwinteringshabitat. Deze soorten kunnen zich verschuilen tussen de vegetatie in de tuin, de opgeslagen materialen in de overkapping van gebouw 2 en ingegraven in de grond.
- + Vogels kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. Mogelijk broeden nesten in de hagen, struiken en bomen in het plangebied en op de perceelgrenzen. De werkzaamheden hebben hierop geen negatief effect. In de twee bijgebouwen zijn geen vogelnesten aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg ten aanzien van vogels met een jaarrond beschermd nest.
- + Vleermuizen kunnen het plangebied gebruiken als foerageergebied. De werkzaamheden hebben hierop geen negatief effect. In de twee bijgebouwen zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen overtreding van de Wet natuurbescherming tot gevolg ten aanzien van vleermuizen.

Voor alle aanwezige soorten in het plangebied geldt de Algemene zorgplicht, zie §2.1 van dit rapport.

Advies en aanbevelingen

De volgende maatregel dient te worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen:

- + Bij het verwijderen van vegetatie en opgeslagen materialen in één richting werken, zodat eventueel verscholen dieren kunnen vluchten.

Literatuur

- + Bij12. Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. Gierzwaluw *Apus apus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bij12. Huismus *Passer domesticus*. Kennisdocument. Versie 1.0 Juli 2017
- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet Natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

www.vlinderstichting.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl

© NDFF - 03-07-2020 12:26:55